

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ ІСТОРІЇ ТА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН
КАФЕДРА АНТИЧНОСТІ, СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ ТА ІСТОРІЇ УКРАЇНИ
ДОМОДЕРНОЇ ДОБИ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету історії та міжнародних відносин

Віталій АНДРЕЙКО

2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА

**ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ У ЗАКЛАДАХ
ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ (БАЗОВА СЕРЕДНЯ ОСВІТА)**

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Галузь знань: А Освіта

Спеціальність: А4 Середня освіта

Предметна спеціальність: А4.03 Середня освіта (Історія та громадянська освіта)

Освітня програма: Історія

Статус дисципліни: обов'язкова

Мова навчання: українська

Ужгород – 2025

Робоча програма «Педагогічної практики у закладах загальної середньої освіти (базова середня освіта)» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань А Освіта спеціальності А4 Середня освіта предметної спеціальності А4.03 Середня освіта (Історія та громадянська освіта), освітньої програми Історія.

Розробник: Капітан Л.І. – професор кафедри Античності, Середньовіччя та історії України домодерної доби, факультету історії та міжнародних відносин ДВНЗ «УжНУ».

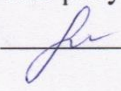
Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри Античності, Середньовіччя та історії України домодерної доби

протокол № 11 від «26» червня 2025 року

Завідувач кафедри доц. Ігор ЛІХТЕЙ

Схвалено науково-методичною комісією факультету історії та міжнародних відносин

протокол № 7 від «17» червня 2025 року

Голова науково-методичної комісії доц. Світлана МИШКО

1. ОПИС ПРАКТИКИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4,5 (кількість тижнів - 3).	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 135	4	4
	Семестр:	
	7	7
Вид підсумкового контролю: диференційований залік	Індивідуальна робота:	
	90	45
Форма підсумкового контролю: усна	Самостійна робота:	
	45	90

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ

У відповідності до освітньої програми «Історія» та навчальних планів підготовки бакалаврів предметної спеціальності А4.03 Середня освіта (Історія та громадянська освіта) педагогічна практика забезпечується для студентів денної та заочної форми навчання на 4 році навчання (протягом 7 семестру), тривалість практики – 3 тижні.

Нормативна база: Закони України, Положення про практику студентів ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (затверджено Вченою радою ДВНЗ «УжНУ», протокол № 3 від 23.02.2017 р., введено в дію Наказом ректора ДВНЗ «УжНУ» № 388/01-17 від 24.02.2017 р.). <https://www.uzhnu.edu.ua/en/infocentre/get/11775>

Метою педагогічної практики є підготовка майбутніх педагогів до всебічної та самостійної професійної діяльності через інтеграцію теоретичних знань з практичним досвідом. Мета полягає в удосконаленні й поглибленні рівня професійної компетентності здобувачів, розвитку педагогічного мислення та здатності адаптуватися до постійно змінюваних умов освітнього середовища. Педагогічна практика покликана сприяти вихованню в майбутніх педагогах етичних цінностей, соціальної відповідальності та готовності до безперервного професійного розвитку, а також забезпеченню ефективного взаємодії з учнями, колегами та батьками. Вміння проведення навчальних занять, позакласних заходів з фахових предметів, виховних заходів з учнями 5-9 класів у закладах загальної середньої освіти, формування вміння використання різноманітних технологій та методик викладання навчальних предметів, в тому числі й за дистанційною формою навчання, застосування новітніх науковотехнічних досягнень на різних рівнях їх вивчення.

Завданнями педагогічної практики є:

1. Вивчення структури та особливостей функціонування закладів загальної середньої освіти, включаючи їх матеріально-технічну базу.

2. Ознайомлення з педагогічними методами та досвідом роботи вчителів і класних керівників. Ознайомлення з сучасним станом навчально-виховної роботи в ЗЗСО, передовим педагогічним досвідом, документообігом, каналами комунікації з батьками, громадськістю; Спостереження за організацією освітнього процесу, відвідування уроків вчителів-предметників, проведення комплексного психолого-педагогічного аналізу відвіданих уроків з урахуванням психології, дидактики та методики навчання історії.
3. Вивчення роботи класного керівника, організація і проведення виховних заходів у закріпленому класі, розробка та презентація методичних матеріалів для роботи з батьками.
4. Проведення профорієнтаційної роботи зі старшокласниками: підготовка методичних матеріалів для проведення профорієнтаційних заходів, їх презентація в соціальних мережах, а також проведення цих заходів для старшокласників.
5. Сприяти закріпленню відповідального ставлення до педагогічної діяльності, стійкого інтересу і любові до професії вчителя, потреби у самоосвіті, постійному професійному розвитку
6. Сприяти розвитку інноваційної компетентності майбутніх вчителів.

Відповідно до освітньої програми «Історія» проходження практики сприятиме формуванню у здобувачів вищої освіти відповідної спеціальності таких компетентностей:

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання, що передбачає застосування концептуальних методів освітніх наук, предметних знань, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти.

Загальні компетентності:

ЗК – 02 Знання й розуміння предметної області та професійної діяльності.

ЗК – 04 Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук, аналіз та обробку інформації з різних джерел, ефективно використовувати цифрові ресурси та технології в освітньому процесі;

ЗК – 10 Здатність поважати різноманітність і мультикультурність суспільства, усвідомлювати необхідність рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу.

Фахові компетентності:

ФК – 01 Здатність перенесення системи наукових знань у професійну діяльність та в площину навчального предмету.

ФК – 02 Здатність забезпечувати навчання учнів державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички в області предметної спеціальності.

ФК – 03 Здатність здійснювати цілепокладання, планування та проектування процесів навчання і виховання учнів з урахуванням їх вікових та індивідуальних особливостей, освітніх потреб і можливостей; добирати та застосовувати ефективні методики й технології навчання, виховання і розвитку учнів.

ФК – 04 Здатність формувати і розвивати в учнів ключові та предметні компетентності засобами навчального предмету та інтегрованого навчання; формувати в них ціннісне ставлення, розвивати критичне мислення.

ФК – 05 Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів на засадах компетентнісного підходу, аналізувати результати їхнього навчання.

ФК – 06 Здатність до формування колективу учнів; знаходження ефективних шляхів мотивації їх до саморозвитку (самовизначення, зацікавлення, усвідомленого ставлення до навчання); спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них.

ФК – 07 Здатність до здійснення професійної діяльності з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами); використання здоров'язбережувальних технологій під час освітнього процесу.

ФК – 09 Здатність аналізувати власну педагогічну діяльність та її результати, здійснювати об'єктивну самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей.

Предметні компетентності:

ПК – 07 Знання наукових основ методики навчання історії, організації процесу пізнання та виховання учнів різних вікових категорій.

ПК – 08 Знання змісту та завдань організації підготовки учнів у закладах загальної середньої освіти.

ПК – 09 Знання нових підходів до шкільної історичної та громадянської освіти в умовах багатокультурного суспільства та процесу євроінтеграції.

ПК – 10 Здатність до педагогічної рефлексії та дисемінації педагогічного досвіду.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Передумовами проходження «Педагогічна практика у закладах загальної середньої освіти (базова середня освіта)» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

ОК 02. Інновації та інформаційно-комунікаційні технології у закладах освіти

ОК 05. Вступ до предметної спеціальності вчителя історії та громадянської освіти

ОК 15. Психологія

ОК 18. Педагогіка

ОК 23. Інклюзивна освіта

ОК 26 .Методика навчання історії у закладах загальної середньої освіти(базова середня освіта)

ОК 27. Основи шкільного краєзнавства

ОК 28. Громадянська освіта: основи шкільного курсу (базова середня освіта)

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Історія», проходження педагогічної практики повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Відтворює основні концепції та принципи педагогіки і психології; враховує в освітньому процесі закономірності розвитку, вікові та інші індивідуальні особливості учнів.	ПРН – 01
Демонструє вміння навчати учнів державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички засобами навчального предмету та інтегрованого навчання, використовуючи сучасну термінологію та систему понять за спеціальністю А4.03 Середня освіта (Історія та громадянська освіта)	ПРН – 02
Вибирає відповідні форми та методи виховання учнів на уроках і в позакласній роботі; аналізує динаміку особистісного розвитку учнів, визначає ефективні шляхи їх мотивації до саморозвитку та спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них.	ПРН – 05
Називає і пояснює принципи проектування психологічно безпечного й комфортного освітнього середовища з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами),	ПРН – 06

технології здоров'язбереження під час освітнього процесу, способи запобігання та протидії булінгу і налагодження ефективної співпраці з учнями та їх батьками.	
Застосовує сучасні інформаційно-комунікаційні та цифрові технології у професійній діяльності.	ПРН – 09
Аналізує власну педагогічну діяльність та її результати, здійснює об'єктивну самооцінку і самокорекцію професійних якостей.	ПРН – 12
Використовує краєзнавчу складову курсу історії для активізації пізнавальної діяльності учнів; розуміє й популяризує історико-культурну спадщину України та світу	ПРН – 16
Знає зміст шкільних курсів історії та громадянської освіти, проектує і здійснює навчально-виховний процес, обирає оптимальні компетентісно орієнтовані методики навчання, уміє оцінювати та відслідковувати динаміку особистісного розвитку учня/учениці.	ПРН – 18
Цінує різноманіття та мультикультурність; уміє ідентифікувати себе у системах загальнолюдських і національних цінностей, керується в педагогічній діяльності принципами толерантності, діалогу й співробітництва	ПРН – 20
Усвідомлює цілі, мотиви власної педагогічної діяльності, стійко прагне до набуття та вдосконалення професійних компетентностей.	ПРН – 21

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після проходження «педагогічної практики у закладах загальної середньої освіти (базова середня освіта)»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Засвоює основні концепції та принципи педагогіки і психології, враховуючи особливості розвитку та індивідуальні потреби учнів у процесі навчання.	ПРН – 01
Майстерно викладає навчальні предмети державною мовою, допомагаючи учням розвивати мовно-комунікативні навички через сучасну термінологію та систему понять; вільно і аргументовано висловлює власні думки державною мовою.	ПРН – 02
Знаходить найбільш ефективні форми та методи виховання як на уроках, так і у позаурочний час, аналізує розвиток особистості учнів, мотивує їх до саморозвитку та досягнення успіхів, беручи до уваги їхні здібності та інтереси.	ПРН – 05
Організовує освітній простір згідно з нормами безпеки (провітрювання, безпечне використання техніки), впроваджує антибулінгові стратегії та проводить консультації з батьками на засадах взаємодовіри, здатність інтегрувати психолого-педагогічні знання ля проектування безпечного, інклюзивного та цифровізованого освітнього простору.	ПРН – 06
Використовує сучасні інформаційно-комунікаційні та цифрові технології для покращення професійної діяльності.	ПРН – 09
Постійно оцінює свою педагогічну діяльність і її результати, об'єктивно проводить самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей.	ПРН – 12
Інтегрує краєзнавчий компонент у навчальні програми для стимулювання інтересу учнів до пізнання, популяризує історико-культурну спадщину України та світу.	ПРН – 16
Глибоко знає зміст шкільних курсів історії та громадянської освіти, проектує і реалізує навчально-виховний процес, вибирає оптимальні методики навчання, оцінює та відстежує розвиток особистості учнів.	ПРН – 18

Цінує та поважає різноманіття і мультикультурність, з легкістю ідентифікує себе у системах загальнолюдських і національних цінностей, у своїй педагогічній діяльності керується принципами толерантності, діалогу та співпраці.	ПРН – 20
Чітко розуміє цілі та мотиви своєї педагогічної діяльності, активно прагне до вдосконалення професійних навичок та безперервного професійного розвитку.	ПРН – 21

5. БАЗИ ПРАКТИКИ

У відповідності до Положення про практику студентів ДВНЗ «Ужгородський національний університет» практика студентів університету проводиться на базах практики, діяльність яких відповідає спеціальності здобувача та може забезпечити усі необхідні умови для виконання студентом програми педагогічної практики.

Педагогічна практика проводиться на базі **закладів ЗСО, які відповідають вимогам:**

- ✓ можливість кваліфікованого керівництва практикою студентів;
- ✓ надання студентам на час практики можливості працювати на штатних посадах, робота на яких відповідає програмі практики (за наявності відповідних вакансій);
- ✓ надання студентам права користування бібліотекою, документацією, необхідною для виконання програми практики тощо.
- ✓ можливість наступного працевлаштування випускників ЗВО (на загальних підставах при наявності вакансій).

Бази практик в особі їх керівників разом з представниками університету несуть відповідальність за організацію, якість і результати практики студентів.

Студенти за погодженням декана факультету та керівника практики від кафедри можуть самостійно обрати заклад загальної середньої освіти як базу практики за умови наявності підписаного між університетом та цим освітнім закладом довгострокового (наявні договори за посиланням (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/60126>) або короткострокового (терміном на 3 тижні) договору про проходження педагогічної практики.

Відповідальність за організацію, проведення і контроль практики покладається на керівників практики, завідувачів кафедрами та декана факультету.

6. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПРОХОДЖЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Педагогічна практика дає студентам можливість застосувати на практиці знання та навички, отримані під час вивчення теоретичних курсів, методик викладання історії та громадянської освіти, а також дисциплін психолого-педагогічного циклу. Основна мета цієї практики – ознайомлення з освітнім процесом у ЗЗСО і набуття практичних навичок і вмінь на основі теоретичних знань, отриманих в університеті.

У перший день практики студенти відвідують настановчу нараду-інструктаж, де їм пояснюють вимоги та завдання практики.

Перший тиждень практики присвячений організаційним заходам: студенти знайомляться з освітнім процесом у школі.

Під час практики студенти відвідують 20 уроків у 5-9 класах, проводять 6 уроків (2 уроки з історії України, 2 уроки з Всесвітньої історії, 2 - з громадянської освіти), з яких три є заліковими з використанням інновацій та інформаційно-комунікаційних технологій, а також один заліковий виховний захід і один заліковий позакласний захід зі свого фаху. Необхідно розробити 1 урок в інклюзивному класі або з учнями з особливими освітніми потребами відповідно до індивідуальної навчальної програми. Крім того, підготувати методичну розробку для роботи з

батьками (тема узгоджується з класним керівником) та профорієнтаційну розробку (довільна форма: бесіда, брошури (наявні на факультеті, за потреби можна використати), онлайн-квести, екскурсія на факультет або віртуальна екскурсія).

Здобувачі повинні розробити плани-конспекти проведених уроків (врахувати чи наявні учні з ООП, які особливості підготовки уроку в таких класах) та психолого-педагогічну характеристику учня, підготувати звітну документацію.

За умови надання довідки про працевлаштування в ЗЗСО не менше як 0,5 ст. педнавантаження за основним місцем роботи (не менше, ніж три роки) за погодженням з керівником практики кількість проведених та відвіданих уроків може бути зменшена.

Наприкінці педагогічної практики, здобувачі вищої освіти повинні надати свою звітну документацію на перевірку вчителям з фаху та класним керівникам класів, за якими вони були закріплені, а також заступнику директора з навчальної частини для виставлення загальної оцінки в характеристиці.

По закінченню педагогічної практики, здобувачі вищої освіти повинні:

- надіслати свою звітну документацію керівнику практики та керівникам з кафедр психолого-педагогічного циклу на перевірку;

- підготувати презентацію результатів педагогічної практики для захисту у вигляді доповіді-звіту щодо проходження практики.

Під час проходження педагогічної практики, практиканти повинні складати і заповнювати документи звітної документації, яку вони здають на перевірку керівнику практики та керівникам з кафедр психолого-педагогічного циклу після закінчення практики.

У звітній документації детально розписана вся організаційна, навчально-методична та психолого-педагогічна робота практикантів.

7. ОРІЄНТОВНЕ КАЛЕНДАРНЕ ПЛАНУВАННЯ НА ПЕРІОД ПРОВЕДЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

№ з/п	Вид та зміст роботи	Період виконання завдання
1	Відвідування цільової наради-інструктажу. Ознайомлення з організацією освітньої діяльності та основами документообігу в ЗЗСО, аналіз сайту	1-й день
2	Відвідування занять у 5-9 класах. Робота над психолого-педагогічною характеристикою учня.	1 – 3 тиждень
3	Проведення 6 занять у 5-9 класах, з них 3 залікові з використанням інновацій та інформаційно-комунікаційних технологій з підготовкою дидактичних матеріалів, розробити 1 урок в інклюзивному класі або з учнями з особливими освітніми потребами відповідно до індивідуальної навчальної програми.	2 – 3 тиждень
4	Спостереження, методична розробка для роботи з батьками (тема узгоджується з класним керівником)	1 – 3 тиждень
5	Проведення виховного і позакласного заходів	2 – 3 тиждень
6	Підготовка звіту й оформлення звітної документації	1 – 3 тижні
	Загальна тривалість практики	3 тижні

8. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА КЕРІВНИЦТВО ПЕДАГОГІЧНОЮ ПРАКТИКОЮ

Педагогічна практика проводиться у відповідності до навчального плану - у 7 семестрі для здобувачів освіти денної та заочної форми навчання. Студенти денної форми навчання направляються на практику наказом ректора університету, студенти заочної форми навчання – розпорядженням декана факультету.

Зміст практики передбачає ознайомлення з організацією практики, проходження практики, узагальнення результатів практики, оформлення звітної документації та захист практики.

Керівник практики від кафедри забезпечує проведення всіх організаційних заходів, зокрема:

- проводить нараду-інструктаж з техніки безпеки та охорони праці;
- видає студентам пакет усіх необхідних документів;
- роз'яснює порядок ведення щоденника практики;
- знайомить студентів із вимогами щодо оформлення звіту про проходження практики.

Керівники практики від кафедри психології й кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи:

- забезпечують консультативну (онлайн формат) підтримку магістрів-практикантів з питань психолого-педагогічного супроводу освітнього процесу та підготовки матеріалів для відповідної документації

Під час практики керівники практики від кафедр відвідують/аналізують заняття та заходи, які проводять практиканти, здійснюють консультативну підтримку.

Для забезпечення студентоцентризованого підходу та ефективної організації зворотного зв'язку керівники практики від всіх кафедр використовують засоби інформаційно-комунікаційного зв'язку (Google Meet, Zoom, Classroom тощо)-створюють та доводять до відома студентів покликання на відеозустрічі для консультацій.

Контроль за роботою практикантів під час практики здійснюють декан факультету, завідувач кафедри, керівник практики від факультету та керівники від кафедр.

9. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРОХОДЖЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Поточний контроль з метою моніторингу процесу проходження практики здійснюється керівником практики від кафедри шляхом аналізу систематичності, відповідальності, ініціативності практиканта, дотримання графіку виконання завдань.

Підсумковий контроль (диференційований залік) є результатом оцінювання цілісної систематичної діяльності студентів впродовж всього терміну практики, звіту та захисту звіту по практиці. При оцінюванні враховується рівень теоретичної підготовки практиканта, рівень оволодіння педагогічними вміннями і навичками, якість виконання завдань практики, ставлення до учнів, акуратність, дисциплінованість, якість оформлення та дотримання визначених термінів здачі звітної документації. Захист практики відбувається згідно розкладу складеного деканатом.

Під час проходження практики, підготовці та захисту практики всі учасники освітнього процесу з метою забезпечення довіри до результатів навчання зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності: етичних принципів та визначених законом правил

Розподіл балів за виконання програми практики та захист звіту

	Вид роботи	Кількість балів (діапазон)
1	Сценарій/презентація/відеоролик тематичного (виховного) заходу і позакласного заходу з фаху	0–10 (2×5 балів)
2	Плани-конспекти (розгорнуті) 3-х проведених залікових уроків із пакетами дидактичних матеріалів	0–30 (3×10 балів)
3	Самоаналіз проведених 3 залікових уроків, тематичного (виховного) заходу і позакласного заходу з фаху.	0–15 (5×3 бали)
4	Методична розробка для роботи з батьками (тема узгоджується з класним керівником)	0-10

5	Психолого-педагогічна характеристика учня (врахувати чи наявні учні з ООП, які особливості підготовки уроку в таких класах)	0-10
6	Розробка 1 уроку в інклюзивному класі або з учнями з особливими освітніми потребами відповідно до індивідуальної навчальної програми	0-10
7	Оформлення документації (якість, системність, самостійність, терміни) та захист (змістовність, лаконічність, рефлексія - самостійність висновків)	0 – 15
Разом:		100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		Диференційований залік
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним проходженням практики

Оцінка за практику вноситься у відомість обліку успішності, індивідуальний навчальний план та залікову книжку студента. Оцінка за практику враховується стипендіальною комісією при призначенні стипендії.

Студентам, які не виконали програму практики з поважних причин, може бути надано право проходження практики за індивідуальним графіком. Студенти, які не виконали програму практики без поважних причин, отримали незадовільну оцінку і не ліквідували академічну заборгованість у встановлений термін – відраховуються з університету.

Підсумки практики обговорюються на засіданнях кафедр, вченої ради факультету історії та міжнародних відносин та Вченої ради ДВНЗ «УжНУ».

10. ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ ЗА УМОВИ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ

За умови змішаного навчання в ЗЗСО проходження педагогічної практики здійснюється, враховуючи відповідний режим роботи бази практики.

Поєднання дистанційної та аудиторної роботи дозволяє отримати основну інформацію та ідеї, залучити студентів до активного навчання, передбачає різноманітні форми контролю та можливості рефлексії, зворотній зв'язок упродовж усього періоду проходження практики. Для спілкування зі студентами активно використовуються чати та форуми. В умовах змішаного навчання актуалізується різноплановість та доступність навчально-методичного забезпечення, функціонал сайту факультету, кафедр.

12. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Денисюк В., Завадська Н., Дідух О. Вікові особливості формування історичних знань в учнів 5–9 класів. Scientific Collection «InterConf», (39): with the Proceedings of the 8 th International Scientific and Practical Conference «Science and Practice: Implementation to Modern Society» (December 26–28, 2020). Manchester, Great Britain: Peal Press Ltd., 2020. P. 580–587. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/19769>.

2. Закон України Про вищу освіту: від 01.07.2014 № 1556-VII. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>.

3. Закон України Про освіту від 05.09.2017 № 2145-VIII Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>

4. Закон України «Про повну загальну середню освіту» від 13 березня 2020 року. [Електронний ресурс] – Режим доступу: [Про повну загальну середню ос... | від 16.01.2020 № 463-IX](#)

5. Концепція Нової української школи. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>

6. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти для 5-9 класів. Історія України. Всесвітня історія. Затверджено наказом МОН України від 03 серпня 2022 р. № 698 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/2022/08/15/Navchalna.programa.2022.WH.UU.6-11.pdf>

Монографії, посібники, статті

1.Методика викладання в школі: теорія та практика (2021). За заг. ред. Петкова С.В., Коломоїця С.Д. К.: «КНТ»

2.Небельський, В.В. Формування предметно- історичних компетенцій на заняттях історії. <https://www.historyua.com/2020/01/29/61/>

3.Пометун, О. І. (2018) Компетентнісно орієнтована методика навчання історії в основній школі : методичний посібник / О. І. Пометун, Н. М. Гупан, В. С. Власов, К. : ТОВ «КОНВІ ПРІНТ»

4.Рекомендації до побудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладі загальної середньої освіти (2021). 2-ге видання, перероб. і доп / М.В. Бобровський, С.І Горбачов., Заплотинська., О.О. Ліннік, Київ, Державна служба якості освіти

5.Теоретичні і методичні засади організації практики у закладах вищої педагогічної освіти: аналітичні матеріали (2022) Авт. кол.М.П. Вовк, Ю.В. Грищенко, С.О. Соломаха, Н.О. Філіпчук. Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України.

6.Капітан Л., Товтин Я.(2024) Аналіз впливу глобальних подій та транснаціональних явищ на вивчення історії у шкільній освіті Перспективи та інновації науки (Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «медицина»). Вип. 1 (35). С.531-541.URL: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2024-1\(35\)-531-540](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2024-1(35)-531-540)

7.Капітан Л., Товтин Я. (2024) Дослідження ролі вивчення історії у розвитку критичного мислення учнів та методів його підтримки в освітньому процесі. №1 (29). С.705-714. URL: [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-1\(29\)-705-713](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-1(29)-705-713)

8.Капітан Л., Товтин Я. (2024) Дослідження способів впровадження інноваційний методик у навчальний процес історичної освіти в школах. Вісник науки і освіти. Вип. 2 (12). С.900-910. URL: [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-1\(19\)-900-910](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-1(19)-900-910)

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет:

Міністерство освіти і науки України <https://mon.gov.ua/>

Державна служба якості освіти України <https://sqe.gov.ua/>

ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського <http://dnpb.gov.ua/ua/>

Інститут педагогіки НАПН України <https://undip.org.ua>

Інститут модернізації змісту освіти <https://imzo.gov.ua/>

**ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
Факультет історії та міжнародних відносин**

**ЗВІТ
ПРО ПРОХОДЖЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ В ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ
СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ (БАЗОВА СЕРЕДНЯ ОСВІТА)
(_____)
терміни практики**

Студента (ки) 4 курсу
денної форми навчання
Предметна спеціальність: А4.03 Середня освіта
(Історія та громадянська освіта)

_____
прізвище, ім'я, по батькові студента

Керівник практики:

Національна шкала: _____

Кількість балів: _____

Оцінка у системі ECTS: _____

Члени комісії:

_____
(підпис) (ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

_____
(підпис) (ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

_____
(підпис) (ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

ЗМІСТ

1. Індивідуальний план роботи .....
2. Звіт про проходження педагогічної практики .....
3. План-конспект 3 залікових уроків.....
4. Самоаналіз 3 залікових уроків .....
5. Методична розробка сценарію виховного заходу .....
6. Самоаналіз виховного заходу .....
7. Методична розробка позакласного заходу .....
8. Самоаналіз позакласного заходу .....
9. Методична розробка для роботи з батьками.....
10. Психолого-педагогічна характеристика учня.....
11. Висновки .....

Індивідуальний план роботи

практиканта

_____

(ПІБ практиканта)

Місце практики _____

(назва освітнього закладу)

№ п\п	Зміст роботи	Дата проведення	Відмітка про виконання
1.	Нарада-інструктаж		
2.	План-конспект залікового уроку з історії України		
3.	Самоаналіз залікового уроку		
4.	План-конспект залікового уроку з всесвітньої історії		
5.	Самоаналіз залікового уроку		
6.	План-конспект залікового уроку з громадянської освіти		
7.	Самоаналіз залікового уроку		
8.	План-конспект 1 уроку в інклюзивному класі		
9.	Методична розробка сценарію виховного заходу		
10.	Самоаналіз виховного заходу		
11.	Методична розробка позакласного заходу		
12.	Самоаналіз позакласного заходу		
13.	Методична розробка для роботи з батьками		
14.	Психолого-педагогічна характеристика учня		
15.	Підготовка звітної документації		

Керівник практики _____

Практикант _____

Звіт

про роботу здобувача вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
IV року навчання факультету історії та міжнародних відносин ДВНЗ «УжНУ»

(ПІБ практиканта)

який проходив педагогічну практику в _____ *(повна назва освітнього закладу)* в період з ..... по ..... року.

_____
(Дата)

_____
(Підпис практиканта) **Ім'я ПРІЗВИЩЕ**

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ ІСТОРІЇ ТА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН
КАФЕДРА АНТИЧНОСТІ, СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ ТА ІСТОРІЇ УКРАЇНИ ДОМОДЕРНОЇ
ДОБИ**

РОЗГОРНУТИЙ ПЛАН-КОНСПЕКТ

уроку з _____ проведеного в _____ класі
(повна назва освітнього закладу)

**ШБ,
студент (ка) 4 курсу, ОС «Бакалавр»
денної/заочної форми навчання
спец.А4.03 Середня освіта (Історія
та громадянська освіта)**

Керівник педпрактики від ЗВО

Самоаналіз залікового уроку практиканта

_____ (ПІБ практиканта), проведеного .....(число, місяць, рік)

у .....класі

.....(повна назва освітнього закладу)

Тема уроку: _____

1. Характеристика мети та завдань

(Чи була мета досягнута? На уроці було реалізовано навчальну, розвивальну та виховну мету. Учні засвоїли основні дати (перерахувати) та поняття (перерахувати). Формування компетентностей: Акцент було зроблено на хронологічній (робота зі стрічкою часу) та інформаційній (аналіз історичного тексту) компетентностях.)

2. Структура та зміст уроку

(Тип уроку: (Наприклад: комбінований або урок засвоєння нових знань). Логіка етапів: Структура уроку була витримана. Перехід від актуалізації знань до вивчення нового матеріалу здійснено за допомогою проблемного питання: (вказати питання, наприклад: «Чи був цей правитель тираном чи реформатором?»). Зміст: Матеріал відповідав програмі НУШ та віковим особливостям учнів. Використано принцип науковості та доступності.)

3. Методи та прийоми навчання

(Активні методи: Було застосовано методи (наприклад: «Фішбоун», «Мозковий штурм», робота в малих групах). Робота з джерелами: Учні аналізували уривок з «Повісті минулих літ» (або інше джерело), що дозволило розвивати навички критичного мислення. Використання ІКТ: Використано мультимедійну презентацію та інтерактивну вправу у *LearningApps*, що підвищило пізнавальний інтерес.)

4. Робота учнів на уроці

(Активність: Клас виявив високу активність (або середню). Найбільш зацікавила учнів робота з візуальними джерелами (історичними мемами/карикатурами). Дисципліна: Контроль над класом підтримувався протягом усього уроку завдяки зміні видів діяльності та залученню різних категорій учнів.)

5. Оцінювання

(Використано формувальне оцінювання: (наприклад: картки самоперевірки, метод «Вихідний квиток» або зворотний зв'язок через Kahoot). Оцінки були аргументовані та виставлені згідно з критеріями.)

6. Загальні висновки

(Що вдалося найкраще: Вдалося зацікавити учнів дискусійною темою та вкластися в часові межі. Над чим варто попрацювати: Слід приділяти більше уваги учням з низьким рівнем мотивації та вдосконалювати техніку постановки закритих питань. Висновки на майбутнє: Надалі планую більше використовувати методику «перевернутого класу» для економії часу на уроці.)

Методична розробка

розроблена для батьків учнів _____ класу,
практикантом _____ (*ПІБ практиканта*)

Тема:

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ ІСТОРІЇ ТА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН
КАФЕДРА АНТИЧНОСТІ, СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ ТА ІСТОРІЇ УКРАЇНИ ДОМОДЕРНОЇ
ДОБИ**

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА УЧНЯ

назва закладу загальної середньої освіти

**ШБ,
студент (ка) 4 курсу, ОС «Бакалавр»
денної/заочної форми навчання
спец.А4.03 Середня освіта (Історія
та громадянська освіта)**

Керівник педпрактики від ЗВО

Ужгород 2025

Результати перегляду робочої програми практики

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).
протокол № __ від «__» _____ 20 __ р.

Завідувач кафедри _____
(підпис) (прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).
протокол № __ від «__» _____ 20 __ р.

Завідувач кафедри _____
(підпис) (прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток 1).
протокол № __ від «__» _____ 20 __ р.

Завідувач кафедри _____
(підпис) (прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток 1).
протокол № __ від «__» _____ 20 __ р.

Завідувач кафедри _____
(підпис) (прізвище ініціали)